

INFORME DE RESOLUCIÓ DE CAS

ESCOLA FRIDA KAHLO

Roger Subiron

Aran Torrelles

Sílvia Duch

Georgina Jiménez

Arnau Brugarolas

Cas 6: Arriben nous alumnes al centre!!

Al poble X de la ZER acaba d'arribar una família nova d'origen magrebí. Tenen 3 fills (4, 6, 7 anys respectivament) que matricularan a l'escola. No parlen cap llengua oficial de Catalunya i no tenen cap documentació clara de la seva escolarització al seu país d'origen, el més probable és que no haguessin anat a l'escola. La direcció de la ZER proposa la decisió de no avaluar temporalment als nens. Es pot prendre aquesta decisió? Qui l'ha de prendre? Els pares poden estar en desacord, com es farà llavors? Esquema de l'informe a fer de resolució del cas.

1. Descripció de la situació: variables que incideixen.

Ens situem a Arties, un petit poble de la Vall d'Aran on se situa l'Escola Frida Kahlo, un centre rural públic que es troba dintre de la ZER de la Vall d'Aran.

Al nostre poble acaba d'arribar una família de Marroquins des del seu país natal. La idea de la família és matricular els seus tres fills, de 4, 6 i 7 anys respectivament, a l'escola. A l'haver arribat directament des del Marroc, no saben parlar cap de les llengües cooficials de Catalunya. Fixant-nos en el seu historial acadèmic hem vist que està buit, per tant creiem que no han anat mai a l'escola. Com a centre i juntament amb la ZER hem de valorar si hem de valorar aquests infants des del primer dia que entrin a l'escola o pel contrari els hem de deixar un temps d'adaptació i no avaluar-los els primers mesos des d'escola. A més, hem de buscar si les lleis ens permeten dur a terme aquesta iniciativa i en cas afirmatiu, quin hauria de ser l'òrgan del centre que prenguéss aquesta decisió. Per altra banda, també haurem de valorar totes les situacions possibles i per tant, hauríem de pensar que fariem en cas que els pares dels nens no estiguessin d'acord.

2. Fonamentació teòrica: què sabem sobre aquesta qüestió?

El procés d'acollida d'una família nouvinguda és un procés complex que tindrà una llarga durada i que haurà de comptar amb la participació de tot l'equip directiu. Des que el nen arriba a l'escola fins que el nen s'integra completament a la dinàmica del centre hi ha un llarg procés d'integració.

Per altra banda, també és important tenir en compte l'aspecte emocional de les famílies nouvingudes i més especialment el dels nens nouvinguts. Els canvis que suposa arribar a un nou país sense saber la llengua, sense tenir cap persona coneguda i trobar-te en un context desconegut per tu, és un canvi emocional molt gran. Per tant s'ha de posar atenció en aquest aspecte i vetllar perquè els nens se sentin emocionalment còmodes durant tot el procés d'acollida i integració a l'escola. Perquè aquest procés d'escolarització es pugui dur a terme amb plena normalitat, és necessari que el nen se senti segur i còmode amb tota la comunitat

educativa i per tant s'ha d'intentar que el nen participi en el màxim d'activitats escolars possibles, també s'ha de fer-los partícips de les activitats extraescolars que vulguin.

Aquest procés ha de tenir com a objectiu final, la plena integració del nen a l'aula. Des de l'escola s'ha de fer el possible, perquè aquest procés sigui ràpid i senzill per a la família i el nen/a.

Per tal que això es compleixi, a l'inici de curs el nostre centre educatiu organitzarà una reunió amb la família nouvinguda. Aquest primer contacte amb la família es durà a terme després de la notificació de l'oficina de matriculació.

En cas que hi hagi dificultats amb la llengua se'ls demanarà que vinguin acompanyats d'un familiar o amic que actuï de traductor o si no és possible, el centre en buscarà un.

En aquest primer contacte haurem de procurar que la família se senti acollida i còmoda. L'objectiu serà obtenir tota la informació possible i el nombre més gran de dades que puguem recopilar sobre els nous alumnes: escolarització anterior, situació econòmica i laboral de la família, quina és la llengua familiar, si els nens parlen altres llengües...

Per altra banda, també és important seguir un procés d'acollida a l'aula, per tal d'integrar als alumnes nouvinguts a l'aula. El primer que farem serà presentar-los davant la resta de companys. Afavorirem la comunicació entre ells organitzant activitats de dinàmica de grup que el nen/a sigui capaç de realitzar, per potenciar que a través de jocs cooperatius el nou alumne s'acosti a la resta de companys. A més, un recurs efectiu que utilitzarem serà asseure al nouvingut amb un company guia, és a dir, un alumne voluntari l'ajudi en els seus primers dies al centre que l'acompanyi al pati i li ensenyi on es troben els diferents serveis de l'escola. No obstant això, el tutor ha de ser el referent en qualsevol situació.

És convenient que l'horari de l'aula d'acollida no interfereixi en el de les àrees que l'alumne o alumna nouvingut pot compartir amb els companys de l'aula ordinària. Cal la interacció amb la resta d'alumnes del grup classe per facilitar el seu procés de socialització (Generalitat de Catalunya, 2020).

D'altra banda, l'avaluació dels processos d'aprenentatge dels alumnes nouvinguts s'ha de realitzar amb relació als criteris d'avaluació recollits al seu pla de suport individualitzat. Els i les alumnes de nacionalitat estrangera que s'incorporen al sistema educatiu a Catalunya per primera vegada, temporalment poden no ser avaluats d'algunes àrees, tal com estableix l'Ordre ENS/164/2016, de 14 de juny, per la qual es determinen el procediment i els documents i requisits formals del procés d'avaluació. (Generalitat de Catalunya, 2020).

3. Possibles estratègies de resolució.

A partir de la normativa vigent, de la fonamentació teòrica i del que hem pogut analitzar i aprofundir amb relació a aquesta, hem aconseguit resoldre el dubte que se'ns presentava. Els alumnes nouvinguts que s'incorporen al sistema educatiu a Catalunya per primera vegada i que no presenten com a llengua materna cap de les llengües cooficials a Catalunya, segons l'ordre ENS/164/2016, de 14 de juny, que estableix el procediment i els documents formals del procés d'avaluació en l'educació primària, poden quedar temporalment exempts de l'avaluació en algunes àrees. Aquesta decisió l'ha de prendre la direcció del centre juntament amb l'autorització de la direcció dels serveis territorials.

En cas que els pares estiguin en desacord, s'optaria per fer un pla individualitzat, malgrat que no parteix dels principis d'inclusió de l'escola. Aquest pla inclouria una justificació de la proposta d'avaluació dels aprenentatges de l'alumne nouvingut en funció de les seves necessitats i competències.

Prèviament, el nostre equip psicopedagògic farà una avaluació inicial dels aprenentatges previs, coneixement de la llengua escolar i altres aspectes educatius importants, per tal de saber com respondre a les necessitats dels alumnes i planificar el seu procés educatiu. Haurem de tenir present que en un grup d'edat homogeni és més fàcil la socialització, i que la relació amb els iguals facilita l'adquisició de les pautes de comportament; però segons els nostres ideals d'escola, preferiblement optarem per una agrupació de l'alumnat heterogènia, on sigui present una gran diversitat que afavoreixi la inclusió d'aquest. D'aquesta manera, els alumnes nouvinguts no se sentiran exclosos i els seus coneixements es veuran enriquits per la resta de companys amb nivells diferents.

Disposarem d'una aula d'acollida que li proporcionarà a l'alumnat nouvingut una atenció emocional i curricular personalitzada i un aprenentatge intensiu de la llengua catalana, a més d'una atenció adequada a les seves necessitats i progressos relacionals i lingüístics, com a complement del treball del seu grup classe. Aquest procés sempre anirà lligat amb un model inclusiu, sense discriminar aquests alumnes i integrant-los amb la resta en el grau més gran possible.

D'altra banda, per tal d'integrar els alumnes nouvinguts assignarem un company guia a l'aula, és a dir, un alumne voluntari que l'ajudi a l'alumne nouvingut durant els seus primer dies al centre. Malgrat això, en tot moment el tutor serà el referent i el que guiarà el procés d'integració de l'alumne nouvingut. En la mateixa línia, s'assignarà a alguna família voluntària perquè apadrini a la família nouvinguda i faciliti la seva integració al centre i als organismes escolars com l'AFA.

4. Fitxa-resum de la proposta.

Títol: Arriben nous alumnes al centre	
Cicle/Nivell educatiu Alumne de 4 anys: P4 -Educació infantil Alumne de 6 anys: 1r d'educació primària (cicle inicial) Alumne de 7 anys: 2n d'educació primària (cicle inicial)	
Participants de la comunitat educativa	☐ Equip psicopedagògic ☐ Direcció del centre ☐ Direcció dels serveis territorials ☐ Tutors ☐ Famílies
Aspectes a considerar al cas: • Els alumnes nouvinguts tenen 4,6 i 7 anys, no parlen cap llengua oficial de Catalunya i no tenen cap documentació clara de la seva escolarització al seu país d'origen. • Es pot deixar d'avaluar temporalment als alumnes nouvinguts? Qui es fa responsable de la decisió presa? Com influeix l'opinió dels pares en ella? • Com ens empara i com podem aplicar <i>Ordre ENS/164/2016, de 14 de juny</i>?	
Estratègies de resolució	☐ Avaluació inicial ☐ Agrupaments heterogenis ☐ Famílies guia ☐ Aules d'acollida

5. Referències bibliogràfiques

XTEC. Escola Pérez Sala. (2015). *Pla d'acollida de centre*.

<https://agora.xtec.cat/escolaperezsala/wp-content/uploads/usu463/2018/01/Plaacollidafinitiu-14-15.pdf>

Generalitat de Catalunya. Departament d'Ensenyament. *Acollida a les famílies*. (2018)

<http://xtec.gencat.cat/web/.content/comunitat/escolaifamilia/recursos/acciotutorial/Acollida.pdf>

Generalitat de Catalunya. Departament d'Educació. *Avaluació inicial*. Consultat el 27/05/2021

<http://xtec.gencat.cat/ca/projectes/alumnat-origen-estranger/alumnatnou/avaluacio/inicial2/>

Generalitat de Catalunya. Departament d'Educació. (2020). *Documents per a l'organització i la gestió dels centres*. Concreció i desenvolupament del currículum de l'educació infantil i primària

Generalitat de Catalunya. Departament d'Educació. Col·legi d'Educació Infantil i Primària
Les Cometes.(2020). Pla d'acollida.
<http://xtec.gencat.cat/web/.content/comunitat/escolaifamilia/docs/00-protocol-actuacions.pdf>

Siqués Jofré, C. (2008). Les aules d'acollida d'educació primària a Catalunya: descripció i avaluació dels resultats. *Universitat de Girona*.

Naranjo Llanos, M. (2015). L'Avaluació com a eina d'inclusió educativa i social.